

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου
για μαθητές με απαιτήσεις

30
ΣΧΟΛΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΙΑΣ

<http://www.floropoulos.gr> - email: info@floropoulos.gr

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Λ. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Κυριακή 3 Απριλίου 2016

Διδαγμένο κείμενο:

1. Γιατί δεν έχουν όλοι την ίδια γνώμη για το τι πρέπει να μαθαίνουν οι νέοι, ούτε σε σχέση με την αρετή ούτε σε σχέση με την άριστη ζωή, ούτε είναι φανερό αν (η παιδεία) πρέπει να έχει στόχο της περισσότερο την άσκηση του νου ή τη διαμόρφωση ηθικού χαρακτήρα· αν ξεκινήσουμε από την εκπαίδευση που παρέχεται σήμερα, η έρευνά μας θα βρεθεί αντιμέτωπη με μεγάλη σύγχυση και δεν είναι καθόλου φανερό αν (η παιδεία) οφείλει να επιδιώκει αυτά που είναι χρήσιμα για τη ζωή ή αυτά που οδηγούν στην αρετή ή αυτά που απλώς προάγουν τη γνώση (γιατί όλες αυτές οι απόψεις έχουν βρει κάποιους υποστηρικτές)· και σχετικά με αυτά που οδηγούν στην αρετή δεν υπάρχει καμιά απολύτως συμφωνία (καταρχήν για την αρετή δεν έχουν όλοι όσοι την τιμούν την ίδια ιδέα· επομένως, είναι φυσικό να υποστηρίζουν διαφορετικές γνώμες και ως προς την άσκησή της).

2. Στην ενότητα προβάλλονται δύο θέσεις του Αριστοτέλη σχετικά με την παιδεία. Αρχικά η παιδεία πρέπει να ρυθμίζεται νομοθετικά («**νομοθετητέον**») και να έχει δημόσιο χαρακτήρα («**κοινήν ποιητέον**»).

Ήδη από την πρώτη φράση της ενότητας διαπιστώνεται ότι ο Αριστοτέλης συνδέει την παιδεία με τη διακυβέρνηση της πολιτείας. Η παιδεία είναι λοιπόν πολιτικό θέμα που πρέπει να απασχολεί και τους πολιτικούς και τους νομοθέτες, γιατί επηρεάζει τη συνολική ζωή του κράτους, αλλά και του κάθε πολίτη ξεχωριστά και εάν παραμεληθεί βλάπτει το ίδιο το πολίτευμα.

Ως θιασώτης της νομοθετικά κατοχυρωμένης παιδείας επικρίνει την απουσία νομοθετικής εκπαιδευτικής μέριμνας και τη δυνατότητα αυτοσχεδιασμού του δασκάλου ή του γονέα που αναπληρώνουν το κενό της πολιτείας και διδάσκουν ότι οι ίδιοι θέλουν στα παιδιά. Παράλληλα, υπερασπιζόμενος τον δημόσιο χαρακτήρα της επισημαίνει πως πρέπει να είναι με νόμο κοινή για όλους. Με αυτόν τον τρόπο μάλιστα θα επιτευχθεί τόσο η ατομική όσο και η συλλογική ευδαιμονία. Εξάλλου, κάθε πολίτης ανήκει στο κράτος συνεπώς και η παιδεία οφείλει να είναι κρατική υπόθεση. Μάλιστα οι νέοι πρέπει να λαμβάνουν μόρφωση ταιριαστή με το πολίτευμα της πόλης τους, έτσι ώστε να φτάσουν στον επιδιωκόμενο σκοπό, δηλαδή στην ευδαιμονία. Εφόσον λοιπόν ο σκοπός της πόλης είναι κοινός, κοινή πρέπει να είναι και η παιδεία που προσφέρεται και να μην αφήνεται στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Συνεπώς, αν στόχος της πολιτείας είναι να οδηγήσει τους πολίτες στην αρετή και κατ' επέκταση στην ευδαιμονία, που είναι ο ύψιστος σκοπός, ο σκοπός αυτός θα επιτευχθεί, μόνο αν παρέχεται κοινό περιεχόμενο μόρφωσης σε όλους τους πολίτες.

3. Ο Αριστοτέλης παρουσιάζοντας τους προβληματισμούς του σχετικά με τον χαρακτήρα, το περιεχόμενο και τους στόχους της παρεχόμενης στην εποχή του παιδείας διατυπώνει τις προσωπικές του θέσεις του πάνω σε αυτά τα ζητήματα. Ο φιλόσοφος, λοιπόν, ακολουθώντας τη μέση οδό υποστηρίζει ότι οι νέοι πρέπει να μαθαίνουν χρήσιμες γνώσεις για τη ζωή, όπως η ανάγνωση, η γραφή, η αριθμητική και το σχέδιο, αλλά από αυτές όχι όλες, παρά μόνο τις αναγκαίες. Κι από τις αναγκαίες, πρέπει να μαθαίνουν μόνο όσες ταιριάζουν σε ελεύθερους ανθρώπους χωρίς να τους καθιστούν αγροίκους («βάνουσον») και τους απομακρύνουν από την κατάκτηση της αρετής. Ειδικότερα τα έργα που δεν ταιριάζουν στους ελεύθερους ανθρώπους είναι αυτά που καθιστούν τον άνθρωπο που τα επιτελεί βάνουσο, δηλαδή ανίκανο να κατακτήσει την αρετή και να πράξει σύμφωνα με αυτή. Έτσι η επαγγελματική εκπαίδευση συνδέεται με τους «βανούσους», δηλαδή με τους ανθρώπους που διαθέτουν τη γνώση και την κατασκευαστική τους ικανότητα στην υπηρεσία των άλλων με αμοιβή, αλλά αυτό είναι στοιχείο δουλικότητας. Δεν αρμόζει λοιπόν, στους ελεύθερους ανθρώπους να αναζητούν σε κάθε γνώση τη χρησιμότητα, αφού επιπλέον μπορεί να τους οδηγήσει στη μονομέρεια. Από τα παραπάνω, προκύπτει ότι οι χρήσιμες γνώσεις είναι απαραίτητες, αλλά δεν πρέπει να αποτελούν αυτοσκοπό. Φαίνεται ότι δεν αποδοκιμάζει απολύτως καμιά διάσταση γνώσης, (χρήσιμη, αναγκαία, επιστημονική και ηθοπλαστική), απορρίπτει όμως τη μονοδιαστατικότητα της παρεχόμενης γνώσης και μάλιστα της πρακτικά / επαγγελματικά προσανατολισμένης. Προβάλλει ένα πρότυπο γνώσης που συνθέτει τη χρησιμότητα, την αναγκαιότητα, την επιστημονική αλήθεια με κυρίαρχο τον ηθοπλαστικό προσανατολισμό. Ο χαρακτήρας της παιδείας, κατά τον Αριστοτέλη, πρέπει να είναι κυρίως ηθοπλαστικός και να στοχεύει τόσο στη διαμόρφωση του σώματος όσο και του πνεύματος του ελεύθερου ανθρώπου.

4. Σελίδα 164-165: «**Η αρχαία ελληνική αυτή ...βρίσκεται έξω από την πόλιν.**»

5. πεμπουσία: ἔσται
δέον : δεῖ
λήθη : λανθάνειν
λάφυρο: ὑπολαμβάνουσι
νιότη: νέους
νοερός: διάνοιαν
ξιφασκία: ἀσκεῖν
επέκταση: τείνοντα
αμφορέας: διαφέρονται
πάρεργο: ἀπεργάζονται

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου
για μαθητές με απαιτήσεις

30
ΧΡΟΝΙΑ ΑΞΙΟΠΡΕΤΙΑΣ

<http://www.floropoulos.gr> - email: info@floropoulos.gr

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Λ. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Κυριακή 3 Απριλίου 2016

Αδιδακτο κείμενο:

Α] Όταν οι εξόριστοι από την Φλειούντα κατάλαβαν ότι οι Λακεδαιμόνιοι εξέταζαν πώς ο καθένας από τους συμμάχους είχε συμπεριφερθεί σ' αυτούς κατά τη διάρκεια του πολέμου, επειδή θεώρησαν ότι είναι η κατάλληλη ευκαιρία, πορεύτηκαν στη Λακεδαίμονα και έλεγαν ότι, όσο αυτοί ήταν στην πατρίδα, και η πόλη δεχόταν τους Λακεδαιμόνιους στο τείχος, και εκστράτευαν μαζί τους όπου αυτοί τους οδηγούσαν· όταν όμως αυτοί τους εξόρισαν, (έλεγαν) ότι δεν ήθελαν πουθενά να τους ακολουθήσουν και ότι μόνο τους Λακεδαιμόνιους από όλους τους ανθρώπους δεν δέχονταν εντός των πυλών. Στους εφόρους λοιπόν, όταν άκουσαν αυτά φάνηκε ότι το ζήτημα είναι άξιο φροντίδας. Και αφού έστειλαν πρέσβεις στην πόλη των Φλειασίων έλεγαν ότι από τη μια οι εξόριστοι ήταν φίλοι στην πόλη των Λακεδαιμονίων και ότι εξορίστηκαν χωρίς να κάνουν καμία αδικία.

Β] σφίσι, τῶν πόλεων, τῷ τείχει, φιλαίτεροι / φίλτεροι / φιλίονες, τοῖς φυγάσι, αἰσθέσθαι, ἐπισκοποῖεν, δέδεξο, πορευθεῖς-εἴσα-έν, εἵτης.

Γ] 1. ἐπισκοποῦντας= κατηγορηματική μετοχή που αναφέρεται στο **Λακεδαιμόνιους** και εξαρτάται από το **αἰσθανόμενοι**

μόνους= ομοιόπτωτος ονοματικός κατηγορηματικός προσδιορισμός στο **Λακεδαιμόνιους**

τοῖς ἐφόροις= δοτική προσωπική στο **απρόσωπο ἔδοξεν**

ἐπιστροφῆς= ετερόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός, γενική της αξίας στο **ἄξιον**.

2. ἐπεὶ ἔπεμψαν

3. «Φίλοι μὲν οἱ φυγάδες τῇ Λακεδαιμονίων πόλει εἰσὶ, ἀδικοῦντες δ' οὐδὲν φεύγουσιν»